

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาลักษณะและการใช้คำสแลงในนิตยสารบันเทิงภาษาไทยนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสแลง
- 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาในวงการบันเทิง
- 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสแลง

การศึกษาลักษณะและการใช้คำสแลงในนิตยสารบันเทิงภาษาไทยนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมและจำแนกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสแลงเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำสแลง
- 2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับที่มาและสาเหตุในการใช้คำสแลง
- 2.1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการสร้างคำสแลง
- 2.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำสแลง

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำสแลง

มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่า “สแลง” ไว้ดังนี้

ชำนาญ รอดเหตุภัย (2523, น. 75) กล่าวว่า คำสแลง (Slang) หมายความว่า คำที่ใช้ให้วิปลาสคลาดเคลื่อนไปจากปกติในด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นด้านเสียง การเขียน และความหมาย เช่น สแลงในด้านเสียงและการเขียน มัลลส์ เดิน (เดิน) เลี่ยน หย่อย มาแยม มาแล่น ยากส์ ช่าส์ บวมส์ บ๊องส์ เก๋ากี้ก๊ สะเหล่อ สแลงในด้านความหมาย เช่น อย่าบอกใคร วันเบาๆ เซ็งระเบิด ไม่อยากเซด ไม่สน ฟูฟ่า ชั่วบริสุทธิ์ มันเป็นบ้า มันเขาละ เจ๋งสะบัดช่อ ฯลฯ คำประเภหานี้เหมาะสำหรับใช้ในการพูดระหว่างเพื่อนสนิทหรือในงานเขียนที่ไม่ต้องการความประณีต

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ (2526, น. 29) กล่าวว่า คำสแลงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของภาษาพูดในสังคมที่พัฒนาแล้ว ไม่มีภาษาในสังคมเมืองใดในโลกที่ไม่ใช้คำสแลง แม้ว่าคำสแลงจะใช้กันแพร่หลาย แต่ก็นิยมใช้เฉพาะในภาษาพูดเท่านั้น และไม่นับว่าเป็นภาษามาตรฐาน

สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา (2526, น. 16) เรียกคำสแลงว่า “คำคะนอง” และอธิบายความหมายของคำสแลงว่าเป็นคำประเภทหนึ่งซึ่งเป็นภาษาปาก ใช้พูดกันในระดับที่ไม่เป็นแบบแผน แต่ไม่ใช่คำหยาบหรือคำต่ำ เป็นคำพิเศษเฉพาะกลุ่มที่กำหนดขึ้นให้มีคำแปลกๆ หู เป็นที่สนุกสนาน และมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลสมัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, น. 1,140) ให้ความหมายของคำสแลงไว้ว่าหมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้อง

จากคำจำกัดความของคำว่า “สแลง” ข้างต้น ผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำสแลงที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ว่า คำสแลง หมายถึง ถ้อยคำหรือวลีที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง อาจเป็นการนำคำที่มีอยู่แล้วมาใช้ในความหมายใหม่ หรือเป็นการสร้างคำขึ้นใหม่เพื่อให้เกิดคำแปลกๆ ผิดไปจากปกติทั้งด้านเสียง รูปคำ และความหมาย ให้ความหมายที่สื่ออารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติทั้งดีและไม่ดี บางคำมีความหมายเฉพาะ รวมทั้งมีความหมายที่ผันแปรไปตามบริบทแวดล้อม และไม่ใช้ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้อง

อนึ่งภาษาในลักษณะ “คำสแลง” ดังที่กล่าวมานั้นมีคำที่ใช้เรียกอยู่หลายคำในเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เช่น คำคะนอง สแลง คำสแลง ภาษาสแลง เป็นต้น ซึ่งในวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ผู้วิจัยจะใช้ว่า “คำสแลง” เพียงคำเดียว

2.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับที่มาและสาเหตุในการใช้คำสแลง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับที่มาและสาเหตุในการใช้คำสแลง มีดังนี้

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ (2526, น. 35-37) ได้กล่าวถึงแหล่งที่มาของคำสแลงที่สำคัญคือ

1. กลุ่มคนกลุ่มต่างๆ ลักษณะเฉพาะของคนกลุ่มต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ หรืออาชีพ หรือเพศ ทำให้เกิดการใช้ศัพท์เฉพาะกลุ่มขึ้นในลักษณะที่ไม่ใช่การใช้ภาษามาตรฐาน บางครั้งคนที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มก็ต้องการมีศัพท์เฉพาะของตนเองที่ไม่ต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจ เช่น

ศัพท์ในวงการกระเทย เช่น “อึปลง” เป็นคำใช้เรียกผู้ชายกระเทยที่อึกหัก และทำตัวเหมือนคนเปื้อนชีวิต หรือ “เงือก” หมายถึงผู้ชายกระเทยที่หน้าตาไม่ดี ไม่หล่อ เป็นต้น

นิสิต นักศึกษาก็เป็นคนกลุ่มหนึ่งที่ใช้คำสแลงอยู่ตลอดเวลา มหาวิทยาลัยจึงเป็นแหล่งสำคัญที่ทำให้เกิดคำสแลงแหล่งหนึ่ง

2. ภาพยนตร์และเพลง ก็เป็นแหล่งที่มาของคำสแลงที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่ง ภาพยนตร์จีนทำให้เกิดการนำสำนวนการพูดแบบจีนมาใช้เป็นคำสแลงมากมาย เช่น เมื่อคน 2 คนพบกัน แทนที่จะทักทายกันว่า “สวัสดี” กลับพูดว่า “คารวะท่านเพื่อน” หรือจากเพลงทำให้มีผู้นิยมพูดว่า “เอาความทุกข์ไปทิ้งทะเล” อยู่ระยะหนึ่ง เป็นต้น

3. สื่อมวลชนต่างๆ มีบทบาทต่อชีวิตประจำวันอยู่มากในปัจจุบัน มีคำสแลงจำนวนมากไม่น้อยที่เกิดจากสื่อมวลชนชนิดต่างๆ โฆษณาจากโทรทัศน์เป็นแหล่งหนึ่งที่แพร่คำสแลงไปได้รวดเร็วมาก ผู้คนนำไปใช้กันอย่างติดปากและอาจไม่มีความหมายอะไรมากนัก เช่น “ไปไหนๆ ไปเมโทร”

4. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม บางครั้งก็เป็นต้นเหตุทำให้เกิดคำหรือวลีที่เป็นคำสแลงได้ เช่น “เตือนใจ” เกิดจากคดีฆาตกรรมที่เป็นข่าวใหญ่ หนังสือพิมพ์เขียนข่าวเรื่องนี้อยู่นาน จนเกิดเป็นวลี “คดีเตือนใจ” ขึ้น และอาจเป็นเพราะคำว่า “คดีเตือนใจ” ปรากฏในภาษาเขียนบ่อยๆ จึงทำให้คำแปรสภาพไปเป็นคำธรรมดา มิใช่คำสแลงเหมือนเมื่อเริ่มใช้

นอกจากนี้ วิไลวรรณ ขนิษฐานนท์ (2526, น. 37-38) ยังได้รวบรวมเกี่ยวกับสาเหตุใหญ่ๆ ของการใช้คำสแลงไว้ดังนี้

1. เพื่อแสดงความสนิทสนม ความเป็นกันเอง มักเป็นคำสแลงที่ใช้กันเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มนักศึกษา กลุ่มกระเทย เป็นต้น

2. เพื่อความสนุกสนานเหมือนกับเป็นการละเล่นชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นการเล่นกับคำ เช่น เมื่อคำว่า “เด็กฮาร์ด” แพร่หลายแล้ว ก็มีคำว่า “เด็กเฮิร์ท” และ “เด็กฮือ” (คนเป็นหวัด) ตามมา

3. เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด หรือระเบียบวินัยต่างๆ เช่น การพูดถึงความตาย หรือคุกตะรางโดยตรง อาจจะเป็นเรื่องที่ตึงเครียดมาก จึงใช้คำสแลงว่า “ไปขายถ่าน” “กลับบ้านเก่า” หรือ “ไปสวรรค์” แทนคำว่า “ตาย” และใช้คำสแลงว่า “มั่งสายบัว” หรือ “ฮ้องกรง” แทนคำว่า “คุก” เป็นต้น

4. เพื่อแสดงสติปัญญาในการใช้คำแสดงอารมณ์ขัน การถากถางเสียดสี เช่น คำว่า “เพี้ยน” (การจำหรือกระทำอะไรพลาดไป) “แฉ่ปี้ล” (อัปรีย์) “ตุ๊ด” (กระเทยที่เป็นผู้ชาย) เป็นต้น

5. เพื่อแสดงความแปลกประหลาด พิสดาร ทั้งนี้เพื่อหลีกหนีความจำเจซ้ำซากในการพูดภาษา เช่น แทนที่จะพูดว่า “กิน” หรือ “ทาน” ก็ใช้คำว่า “เน้น” แทน

6. เพื่อให้เหมือนคนอื่น กล่าวคือ ใช้เพราะผู้อื่นเขาใช้กัน

พาร์ทริจ (Partridge, 1954, pp. 115-116) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่มนุษย์ใช้คำสแลงไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อความสนุกสนาน เป็นเพราะความคึกคะนอง
2. เพื่อสื่ออารมณ์ขัน
3. เพื่อความแปลกใหม่
4. เพื่อแสดงภาพ
5. เพื่อสร้างความประหลาดใจให้ผู้อื่น
6. เพื่อหลีกเลี่ยงคำเดิมที่ใช้มาเป็นเวลานาน
7. เพื่อความหลากหลายในการใช้คำ
8. เพื่อสื่อความให้กระชับยิ่งขึ้น
9. เพื่อหลีกเลี่ยงการกล่าวถึงความทุกข์ ความเจ็บปวด ความโศกเศร้า
10. เพื่อปรับทัศนคติของคนหนึ่งให้เป็นแบบเดียวกัน
11. เพื่อสร้างมิตรภาพหรือก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด
12. เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน การค้า อาชีพ หรือชั้นทางสังคม
13. เพื่อปิดเป็นความลับ ไม่ให้คนนอกกลุ่มเข้าใจ

2.1.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการสร้างคำสแลง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการสร้างคำสแลง มีดังนี้

วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ (2526, น. 30-35) กล่าวถึงลักษณะของคำสแลงไว้ดังนี้

1. คำสแลง คือ การนำเอาคำหรือวลีที่มีอยู่แล้วในภาษามาใช้สื่อความใหม่ เช่น คำว่า “ฝัน” ความหมายปกติหมายถึง ยาเสพติดชนิดหนึ่ง แต่ในวงการนักศึกษามหาวิทยาลัย หมายถึง กระดาษที่ใช้จดคัดลอกข้อความเพื่อนำไปลอกในห้องสอบ และการ “ส่งฝัน” คือการส่งกระดาษที่มีข้อความคัดลอกดังกล่าวให้กับเพื่อนที่อยู่ในห้องสอบเดียวกัน

2. คำสแลงอาจเกิดจากการสร้างคำขึ้นมาใหม่เพื่อใช้สื่อความหมายที่ต้องการ และผู้ใช้จะมีความรู้สึกว่าคำใหม่นี้สื่อความหมาย สื่ออารมณ์ได้ดีกว่าคำที่มีอยู่แล้ว เช่น คำว่า

“เร็ด”	หมายถึง	ดีมาก สวยมาก เป็นพิเศษ
“ซึ้งฉ่อง”	หมายถึง	ไปห้องน้ำ ไปปัสสาวะ

3. คำสแลงอาจเป็นการนำคำที่มาจากภาษาถิ่นอื่นหรือจากภาษาอื่น มาใช้แทนคำที่มีอยู่แล้วก็ได้ หรือนำคำดังกล่าวมาใช้กับคนหรือสิ่งของที่มีลักษณะเฉพาะตัวอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น คำว่า

“แซบ”	หมายถึง	เผ็ดและอร่อย
“เด็กฮาร์ด”	หมายถึง	เด็กดี เด็กที่มีลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งในการแต่งตัวและไว้ผม

“หลี่”	หมายถึง	เจ้าชู้ ท่าทางกรู๋กริ่ม
--------	---------	-------------------------

4. คำสแลงส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัจจุบัน สิ่งที่เกิดขึ้นประจำหรือเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัว สิ่งแวดล้อม มักไม่ใช่คำสแลงกล่าวถึงอดีตและอนาคต ด้วยเหตุนี้จึงมีส่วนทำให้คำสแลงโดยทั่วไปไม่มีอายุสั้น และมักเป็นคำที่ใหม่อยู่เสมอ เมื่อเวลาผ่านไปถ้าคำสแลงไม่กลายเป็นคำธรรมดา ก็มักจะสูญหายไปหรือคนส่วนใหญ่เลิกใช้ บางครั้งคำสแลงก็สามารถเป็นตัวชี้ได้ว่า ผู้ที่ใช้เป็นคนรุ่นใด เช่น “เซย” และ “เจิม” มีความหมายใกล้เคียงกัน แต่คำว่า “เซย” เข้ามาในภาษาก่อนคำว่า “เจิม” เป็นต้น

5. คำสแลงเป็นภาษาที่มักใช้กันเฉพาะกลุ่มที่มีความสนใจร่วมกัน หรือมีอาชีพเหมือนกัน คนที่ไม่ใช่สมาชิกของกลุ่มฟังแล้วอาจไม่เข้าใจก็ได้ เช่น นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีคำสแลงสำหรับเรียกชื่อสถานที่ต่างๆ ในมหาวิทยาลัย เช่น

“ตึกจิปาละ”	หมายถึง	ตึกอเนกประสงค์
-------------	---------	----------------

“ปากฉลาม”	หมายถึง	ส่วนหน้าตึกของคณะศิลปศาสตร์
-----------	---------	-----------------------------

สุชาติ เทวะผลิน (2531) ได้จำแนกคำสแลงออกเป็น 2 ประเภทคือ คำสแลงแท้ และคำสแลงไม่แท้ และได้อธิบายถึงลักษณะการสร้างคำสแลงไว้ดังนี้

1. การสร้างคำสแลงแท้ มีลักษณะการสร้างดังต่อไปนี้

1.1 การเปลี่ยนเสียงหรืออักขรวิธีในคำในภาษามาตรฐาน เมื่อเปลี่ยนไปแล้วรูปคำใหม่ที่ปรากฏจะให้ความหมายเชิงสแลง เช่น มั่นส์ อาย่อย สงกะสัย

1.2 การพวนคำ โดยการสลับองค์ประกอบของพยางค์ไปจากคำที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ได้แก่ ยุ่นปี ฤทธิ์วิสาหัด สวี๊ด

1.3 การยืมคำ เป็นการยืมคำจากภาษาต่างประเทศและภาษาไทยถิ่นอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทยกลาง เช่น ชี โรบินฮู้ด ม่วนซื่น

1.4 การกำหนดคำให้มีเสียงเลียนเสียงธรรมชาติ เป็นการสร้างคำโดยใช้การเลียนเสียงธรรมชาติ ได้แก่ เสียงสัตว์และเสียงเครื่องดนตรี เช่น จู้ยูกกู ป๊ะตุ้มโหนด ตะลิดดี๊ดซึ่ง

1.5 การกำหนดคำให้สื่อความหมายด้วยเสียง เป็นคำสแลงที่สื่อความหมายเชิงสแลงออกมาโดยใช้เสียง เช่น กระดี๊กระด๊า โปะเซะ เจ้งเป้ง

1.6 การประสมคำขึ้นใหม่ เป็นการประสมคำขึ้นใหม่จากคำปกติที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมาประสมกันแล้วเกิดคำใหม่ที่มีความหมายเชิงสแลง เช่น กาวใจ เต็นฟูตเวิร์ค ดับเบิลเจ้ง

2. การสร้างคำสแลงไม่แท้ มีลักษณะการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 การนำคำทึบ (opaque) หรือคำไม่ทราบที่มา (immotivated words) คือ คำที่ไม่สามารถจะสืบได้ว่าทำไมจึงมีรูปเช่นนั้น แล้วนำมาใช้ในบริบทให้มีความหมายเชิงสแลง เช่น ตะลอน เหนียว หล่อ

2.2 การนำคำใส (transparent) หรือคำที่มองเห็นความหมายได้มาประกอบขึ้นเป็นคำประสม แล้วนำมาใช้ในบริบทด้วยความหมายเชิงสแลง เช่น ไซลาน ตกสะเกิด ฟันปลอม

ในงานวิจัยของสุชาดา เทวะผลิน (2531, น. 20) ได้อธิบายไว้ว่า ความหมายเชิงสแลง คือ มีชีวิตชีวา มีสีสัน ตลกขบขัน มีระยะเวลาสั้นและใช้ชั่วคราว

2.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำสแลง

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคำสแลงพบว่า มีผู้สนใจศึกษาไว้หลากหลายแนวทาง ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกมากล่าวเฉพาะเรื่องคำสแลงที่ใช้ในสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แก่น้อย บุญเนตร (2529) ได้ศึกษาเรื่อง “คำคะนองในหนังสือพิมพ์รายวันระหว่างปีพุทธศักราช 2521-2525” ผลการศึกษาพบว่า คำที่ใช้เป็นคำคะนองอาจมีลักษณะเป็นคำเกิดใหม่ คำที่เปลี่ยนเสียงไปจากเดิม คำที่เปลี่ยนความหมาย คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ และคำซึ่งเลียนวิธีการเปลี่ยนคำตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ส่วนประกอบของคำคะนองมีทั้งที่เป็นคำคำเดียว คำประสม วลีหรือเป็นประโยคก็ได้ หน้าที่ที่ปรากฏในประโยคมี 3 แบบคือ ชนิดที่มีหน้าที่อย่างเดียว ชนิดที่มีหน้าที่ 2 อย่าง และชนิดที่มีหน้าที่ 3 อย่าง ส่วนความหมายของคำคะนองนั้นมีความเกี่ยวข้องกับลักษณะของคำคะนอง คือคำคะนองที่เป็นคำเกิดใหม่มีความหมายสื่ออารมณ์ความรู้สึก ส่วนคำคะนองที่เป็นคำเปลี่ยนจากคำเดิมมีความหมาย 2 ประการคือ ประเภทที่ความหมายใหม่คล้ายความหมายเดิมได้แก่ คำที่เปลี่ยนจากคำเดิมด้านเสียงและการเขียน และประเภทที่มีความหมายใหม่แตกต่างจากความหมายเดิมได้แก่ คำซึ่งเปลี่ยนความหมายและคำยืมจากภาษาต่างประเทศ

สุชาติ เทวะผลิน (2531) ได้ศึกษาเรื่อง “คำสแลงในภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์รายวัน” ผลการศึกษาพบว่า คำสแลงสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ คำสแลงแท้ และ คำสแลงไม่แท้ คำสแลงแท้จะมีรูปที่ให้ความหมายเชิงสแลงได้โดยไม่ต้องพึ่งบริบท และสามารถจำแนกประเภทตามที่มาได้เป็น 6 ประเภทคือ คำเปลี่ยนเสียงหรืออักษรวิธี คำผวน คำยืม คำกำหนดให้มีเสียงเลียนเสียงธรรมชาติ คำกำหนดให้สื่อความหมายด้วยเสียง และคำประสมขึ้นใหม่ ส่วนคำสแลงไม่แท้เกิดจากการนำคำที่ใช้กันอยู่ในภาษาปกติมาใช้ในบริบทแล้วเกิดความหมายใหม่เป็นความหมายเชิงสแลง

ภัสรา สงวนผิว (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงของคำสแลงในหนังสือพิมพ์รายวัน” ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำสแลงแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ การเพิ่มวงศัพท์ การสูญวงศัพท์ และการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์ ซึ่งจำแนกเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในวงศัพท์โดยสร้างคำเพิ่มขึ้น ลดคำลง และเปลี่ยนคำใช้ใหม่ การเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำสแลงพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงโดยการเพิ่มวงศัพท์และเพิ่มคำในวงศัพท์เป็นจำนวนมาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงวงศัพท์ของคำสแลงมีความสัมพันธ์กับสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และค่านิยมของสังคม ด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำสแลงแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ความหมายจากคำที่สร้างขึ้นใหม่ ปรากฏคำสแลงที่มีความหมายสื่ออารมณ์ความรู้สึกในทางที่ไม่ดีเป็นจำนวนมาก และความหมายจากการนำคำเดิมมาเปลี่ยนรูปคำ ปรากฏคำสแลงที่เปลี่ยนรูปคำแล้วความหมายเปลี่ยนจากความหมายเดิมเป็นจำนวนมาก โดยคำสแลงที่สร้างขึ้นหรือเปลี่ยนรูปคำจากเดิมมักนำคำที่เป็นภาษาพูดหรือภาษาต่างประเทศมาใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายของคำสแลงมีความสัมพันธ์กับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และการติดต่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับสังคมอื่นๆ

ธนิศร บัณฑิตภักดิ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาคำสแลงในภาษาไทยของวัยรุ่นที่พบในนิตยสารบันเทิง” ผลการศึกษาพบว่า มีคำสแลงเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นจำนวนทั้งสิ้น 206 คำ คำสแลงสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ คำสแลงแท้ และคำสแลงไม่แท้ ด้านการสร้างคำสแลงสามารถแบ่งได้เป็น 11 ลักษณะได้แก่ การประสมคำ การสร้างคำใหม่ คำซ้ำ คำที่เปลี่ยนเสียงจากเดิม คำเปลี่ยนความหมายจากเดิม การตัดพยางค์ คำสร้อย คำยืมจากภาษาต่างประเทศ คำซ้อน คำผสม และคำเปลี่ยนอักษรวิธี

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาในวงการบิน

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาในวงการบิน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สุวรรณ เกรียงไกรเพชร (2517, น. 48-54 อ้างถึงใน วชิรา ชุณหศรี, 2546, น. 12) ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาของชาวบันเทิงไว้ว่า การเขียนชาวบันเทิงแม้ว่าผู้เขียนจะใช้ภาษาปกติหรือภาษาที่แตกต่างไปจากปกติบ้าง หรือบางอย่างเป็นความแตกต่างที่ปรากฏในภาษาแบบอื่นๆ ด้วย แต่ภาษาของชาวบันเทิงจะมีลักษณะแปลกที่รูปแบบของภาษาซึ่งจะมีการใช้มากเพื่อให้ผู้อ่านสะดุดตา ยิ่งเมื่อรวมกับภาษาที่เป็นแบบเฉพาะของชาวบันเทิงแล้วยิ่งทำให้ความแปลก ความพิเศษของภาษาชาวบันเทิงมีน้ำหนักมากขึ้น ด้วยลักษณะภาษาดังกล่าวนี้นี้จึงทำให้สามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านให้ติดตามอ่านชาวบันเทิงได้เป็นอย่างดี

ลีธธา พินิจกุล (2548, น. 207-208) กล่าวถึงการใช้ภาษาในชาวบันเทิงว่า มีสีสันเร้าความสนใจด้วยถ้อยคำ “หวิอหวิ” มีชีวิตชีวา บางครั้งโลดโผน หมิ่นเหม่ โดยเฉพาะเรื่องความรักหรือแฟนที่คนอ่านจับตามอง นอกจากนี้การเขียนชาวบันเทิงจะเป็นภาษาพูดระดับกันเอง อย่างไรก็ตามถ้าชาวบันเทิงมุ่งให้ข้อมูลความรู้ภาษาที่ใช้จะมีลักษณะราบเรียบ ไม่จำเป็นต้องใช้สีสันมาก เพราะเนื้อหาเร้าความสนใจอยู่ในตัวแล้วเพียงแต่แทรกถ้อยคำที่สดใหม่และสดชื่นบ้าง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาในวงการบิน มีผู้วิจัยไว้ดังต่อไปนี้

ศศิธร ทศนัยนา (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาลักษณะภาษาของชาวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปี พ.ศ. 2531” ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ภาษาของชาวบันเทิงในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะที่เด่นและน่าสนใจหลายประการ ในด้านการใช้คำเรียกชื่อ การใช้สมญานาม การใช้คำศัพท์เฉพาะ การใช้สำนวนใหม่ เป็นต้น ลักษณะรูปแบบภาษาที่ผู้เขียนชาวบันเทิงใช้ไม่แตกต่างจากภาษาทั่วไปเพียงแต่ได้เพิ่มภาษาที่มีลักษณะพิเศษ ได้แก่ การใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจอง การใช้คำซ้อน 4 พยางค์ การใช้คำซ้ำ การใช้คำขยายพิเศษ การใช้คำภาษาปาก การใช้คำภาษาต่างประเทศ และการใช้คำในบริบทที่ต่างไปจากปกติ รูปแบบของประโยคและการใช้หน่วยประโยคแตกต่างจากภาษามาตรฐานบ้าง เช่น ใช้ประโยคที่มีการสับเปลี่ยนตำแหน่งหน่วยประโยค ละหน่วยประโยคบางหน่วย ใช้รูปประโยคกรรมวาจก หรือประโยคขนานความ ใช้ประโยคที่มีสำนวนแปลภาษาต่างประเทศ ใช้นามวลีบอกจำนวนที่เปลี่ยนรูปแบบ ใช้กริยาวลีแทนกริยาและใช้บุพบทโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ยังมีการใช้สำนวนและภาพพจน์ด้วย

นวลวรรณ พลังคะพันธ์พงศ์ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์ภาษาในนิยายสารบันเทิง” ผลการศึกษาพบว่า การสร้างคำมีที่มาหรือวิธีการสร้าง 4 วิธีได้แก่ การตั้งสมญานาม การทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงคำเดิม และการสร้างคำสแลง การสร้างสำนวนมีที่มาหรือวิธีการสร้าง 3 วิธีได้แก่ การสร้างสำนวนใหม่ การสร้างสำนวนโดยเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม และการสร้างสำนวนจากหนังสือและบทภาพยนตร์ซึ่งกำลังภายใน ลักษณะการใช้คำและสำนวนที่สร้างขึ้นมีการนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์ 7 ประการคือ เพื่อให้เข้าใจง่าย เพื่อยั่วล้อ เพื่อย้ำความ เพื่อบอกบุคลิกภาพ เพื่อให้จำง่าย ออกเสียงง่าย และเพื่อบอกความสำคัญ การใช้โวหารแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ การใช้โวหารการเขียนและการใช้ภาพพจน์ โดยมีการใช้โวหารการเขียน 5 ลักษณะได้แก่ โวหารเชิงบรรยาย โวหารเชิงสาธก โวหารเชิงอุปมา โวหารเชิงอุปไมย และโวหารยั่วล้อ มีการใช้ภาพพจน์ 6 ลักษณะได้แก่ อุปมา อุปลักษณะ บุคลาธิษฐาน สัทพจน์ อธิพจน์ และนามนัย ส่วนการนำเสนอเนื้อหา มี 7 รูปแบบได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบการรายงานข่าว การเล่าเรื่อง การสัมภาษณ์ การวิพากษ์วิจารณ์ การขู่มขู่ การแนะนำ และการตอบจดหมาย

วชิรา ชุณหศรี (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาสำนวนที่ใช้ในวงการบันเทิงจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยระหว่างปี พ.ศ. 2540-2544” ผลการศึกษาพบว่า สำนวนที่ใช้ในวงการบันเทิงมี 3 ลักษณะได้แก่ สำนวนในวงการบันเทิงที่ใช้ศัพท์เฉพาะของวงการบันเทิง สำนวนในวงการบันเทิงที่ใช้ศัพท์ของวงการอื่น และสำนวนในวงการบันเทิงที่ใช้โดยทั่วไป สำนวนในวงการบันเทิงที่ใช้ศัพท์เฉพาะของวงการบันเทิงมีวิธีการสร้างสำนวน 4 วิธีคือ วิธีนำคำหรือข้อความมาจากผลงานบันเทิง วิธีเปลี่ยนแปลงสำนวนเดิม วิธีสร้างสำนวนขึ้นใหม่ และวิธีเปลี่ยนแปลงความหมายของถ้อยคำเดิม สำนวนประเภทนี้สามารถแบ่งตามลักษณะส่วนประกอบได้ 3 ประเภทคือ คำ วลี และประโยค และสามารถจำแนกความหมายของสำนวนได้เป็น 3 ประเภทคือ ความหมายแบบเปรียบเทียบ ความหมายแบบเกี่ยวเนื่อง และความหมายที่เกิดจากการเทียบเคียงของคำ

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาลักษณะและการใช้คำสแลงในนิยายสารบันเทิงภาษาไทยนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมและจำแนกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ใช้ในการศึกษาเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกับภาษา

2.3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องความหมาย

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเล่นกับภาษา

นworรณ พันธ์เมธา (2529, น. 1-19) ได้กล่าวไว้ว่า จุดประสงค์สำคัญในการใช้ภาษาคือสื่อความหมาย แต่ผู้ใช้ภาษาก็สามารถใช้ภาษาเพื่อความสนุกสนานได้ ซึ่งความสนุกนั้นมักจะเกิดขึ้นจากการใช้ภาษาให้แปลกไปจากปกติ ที่เรียกกันว่า การเล่นกับภาษา โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ การเล่นกับคำ และการเล่นกับการใช้คำร่วมกัน

1. การเล่นกับคำ แบ่งได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การเล่นกับเสียงของคำ เป็นการออกเสียงคำให้ต่างออกไป แต่ยังคงความหมายเดิม ได้แก่

1.1.1 การผวนคำ เป็นการสับเสียงสระของพยางค์ต้นและพยางค์ท้าย เช่น

กล้วยเมีย - เกลียมัว กินสุรา - กาสูริน มาแลดูกัน - มาลันดูแก

1.1.2 การออกเสียงให้ผิดไปในลักษณะต่างๆ มีดังนี้

1.1.2.1 ออกเสียงพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ผิด เช่น

หรรอมแหรม ออกเสียง หะรรอมหะแรม

เหมือนกัน ออกเสียง เหมือนกัล

1.1.2.2 เติมพยางค์กลางคำ เช่น

ธรรมเนียม ออกเสียง ทัมมะเนียม

อินเดีย ออกเสียง อินตะระเดีย

1.1.2.3 ตัดพยางค์ เช่น

มหาวิทยาลัย ออกเสียง มหาทะลัย

โรงพยาบาล ออกเสียง โรงกะบาล

1.1.2.4 แยกพยางค์ผิด เช่น

พรหมา ออกเสียง พร - หมา

แบบนอก ออกเสียง แบ - บน - ออก

การออกเสียงให้ผิดอย่างไรวินั้นขึ้นอยู่กับว่าผู้พูดต้องการล้อเลียนใครหรือเสียงที่เปลี่ยนไปแล้วเสียงใดจะฟังน่าขัน

1.2 การเล่นกับความหมายของคำ เป็นการลงให้ผู้ฟังเข้าใจผิดโดยใช้คำหรือสำนวนที่คนทั่วไปเข้าใจอย่างหนึ่ง แต่ผู้พูดใช้คำหรือสำนวนนั้นๆ ให้มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง เช่น

ถาม คุณรักผมไหม ตอบ ผมของใครใครก็ต้องรัก

ถาม อะไรอยู่ข้างหน้า ตอบ หู

1.3 การเล่นกับเสียงและความหมายของคำ เป็นการทำให้คำมีเสียงต่างออกไป ซึ่งความหมายก็เปลี่ยนไปด้วย หรือเปลี่ยนเป็นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำเดิม เช่น

วันโรค เปลี่ยนเป็น วันละโรค

นางแบบ เปลี่ยนเป็น นางเบ๊บ

สารรูป เต็มเป็น สารรูปสารภาพ

2. การเล่นกับการใช้คำร่วมกัน แบ่งได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การแยกคำที่เคยใช้ร่วมกัน โดยหาคำมาแทรกระหว่างคำที่เคยใช้ร่วมกัน เช่น

ไม่เสียแรงที่ปลูกและฝังมาเป็นเวลานาน

ผมรวบเอามารวมไว้ที่แห้ง

2.2 การแปลงคำที่เคยใช้ร่วมกัน โดยการเปลี่ยนคำ การสลับลำดับคำ หรือการเติมคำ เช่น

เดิม ร้อยชู้ญาเท่าเนื้อเมียนตม เปลี่ยนเป็น ร้อยชู้ญาเท่าหนองเมียนตม

เดิม ไม่เห็นมีน้ำยาอะไร เต็มเป็น ไม่เห็นมีน้ำพริกน้ำยาอะไร

2.3 การใช้คำร่วมกันให้มีลักษณะพิเศษ โดยการจัดเรียงกลุ่มคำให้มีลักษณะพิเศษต่างไปจากปกติตามแต่บริบท เช่น

ก. มีคำที่อยู่ในชุดเดียวกัน เช่น การมีภูเขาจำลองขึ้นไว้หนึ่งลูกเล็กเล็กจึงเป็นประโยชน์แก่กุลบุตรกุลธิดากุลพอกุลแม่กุลพี่บ้านาเป็นอันมาก ในอันที่จะได้รู้จักว่าเขาจริงจริงเป็นอย่างไร

ข. กลุ่มคำที่มีโครงสร้างเหมือนกัน เช่น ชิงถ้วยแย่งขันยื้อโอง

2.3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องความหมาย

เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์ (2548, น. 301-305, 357-358) ได้แบ่งความหมายออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ความหมายประจำรูป คือ ความหมายที่เป็นคุณสมบัติประจำของคำหรือประโยค ไม่เกี่ยวข้องกับปัจจัยว่าผู้พูดหรือผู้ฟังเป็นใคร กำหนดความหมายของสิ่งที่กล่าวมาว่าอย่างไร เมื่อพิจารณาความหมายประจำรูปของคำต่างๆ ในภาษาไทยจะพบว่า คำมักมีความหมายได้มากกว่าหนึ่งความหมาย จำแนกได้ 3 ชนิดคือ

1.1 ความหมายแก่น (semantic field) คือ ส่วนสำคัญในความหมายของคำ ซึ่งเป็นส่วนที่เป็นเงื่อนไขที่กำหนดว่าคำนี้จะนำไปใช้เรียกหรืออ้างถึงสิ่งใดได้บ้าง ตัวอย่างเช่น

มีอะไรติดที่หน้าเธอเนาะ

โตะครูอยู่ที่หน้าชั้น

ตารางอยู่ในหน้ายี่สิบต่างหาก

เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “หน้า” จะเห็นได้ว่า มีลักษณะร่วมของความหมายปรากฏอยู่ทุกคำ บางคำมีลักษณะร่วมหลายลักษณะ บางคำมีไม่กี่ลักษณะ เรียกความหมายที่เป็นลักษณะร่วมนี้ว่า “ความหมายแก่น”

1.2 ความหมายหลัก (literal meaning) คือ ความหมายที่เป็นไปตามลักษณะที่เป็นความหมายแก่นของคำโดยตรง เช่น นุ๊กเจ็บตาก็เจ็บต้องไปหาหมอเสียที

1.3 ความหมายเปรียบ (figurative meaning) คือ ความหมายของคำที่เกิดจากการนำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเปรียบเทียบกับความหมายแก่น เช่น เด็กพวกนี้เป็นหนูเป็นตาแทนพ่อแม่ได้

2. ความหมายในบริบท คือ ความหมายที่มีเจตนาของผู้พูด และความเข้าใจของผู้ฟังเข้าไปเป็นปัจจัยเกี่ยวข้องด้วย แบ่งได้เป็น 2 ชนิดคือ

2.1 ความหมายอุปมา (connotational meaning) คือ ความหมายใหม่ของคำคำใดคำหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการนำเอาลักษณะเด่นของสิ่งที่ใช้เรียกด้วยคำคำนั้นมาใช้เป็นความหมาย เช่น “อึกา” หมายถึง ใจดำ, “แม่น้า” หมายถึง กว้างขวาง

2.2 ความหมายชวนคะเน คือ ความหมายของคำคำหนึ่ง ซึ่งจะนึกถึงเมื่อได้ยินหรือได้เห็นคำอีกคำหนึ่ง มี 2 ลักษณะคือ

ก. ความหมายชวนคะเนที่เกิดในคำพ้องเสียง เช่น ล้นทม - ระทม

ข. ความหมายชวนคะเนที่เกิดเพราะการพ้องคำ เช่น จบแล้ว - แจ้วหลบ

ในเรื่องการเปลี่ยนแปลงความหมายนั้น พระยาอนุมานราชธน (2532, น. 150-157) เรียกการเปลี่ยนแปลงความหมายว่า การกลายความหมาย โดยจำแนกลักษณะการกลายความหมายของคำเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ความหมายแคบเข้า คือ การนำคำที่มีความหมายรวมหลายชนิดไปใช้ให้มีแก่นชนิดใดชนิดหนึ่งโดยเฉพาะ เช่นคำว่า “เสีย” หรือคำว่า “หมอ” ซึ่งมีความหมายเป็นคำรวม ถ้านำไปใช้จะให้ความหมายว่า “เสียโครง” หรือ “หมอรักษาโรค” โดยเฉพาะ เมื่อใช้กันบ่อยๆ ความหมายก็อาจเข้าใจว่าเป็นเช่นนั้น ถ้าจะให้หมายความถึงชนิดอื่นโดยเฉพาะก็ต้องนำคำอื่นประกอบเข้าด้วย เช่น เสียปลา หมอความ เป็นต้น

นอกจากนี้ คำที่มีความหมายแคบเข้าบางคำยังมีความหมายไปในทางดี คือการยกให้สูงขึ้นของคำ เช่น มีกิริยา ชื่อเสียง สกุล เป็นต้น และมีความหมายไปในทางเลว คือความตกต่ำของคำ เช่น กรรม เคราะห์ ดัดจริต เป็นต้น

2. ความหมายกว้างออก คือ คำที่มีความหมายเฉพาะอย่าง ซึ่งนำไปใช้หมายถึงสิ่งอื่นที่มีลักษณะบางอย่างคล้ายคลึงกัน เช่น “สวน” เดิมหมายถึงที่เพาะปลูกต้นไม้ซึ่งมีอะไรกันไว้เป็นขอบเขต แต่ต่อมาใช้ในความหมายกว้างออกไป เช่น สวนงู สวนสัตว์ สวนหนังสือ เป็นต้น

3. ความหมายย้ายที่ คือ คำที่มีความหมายย้ายจากความหมายกลางไปเป็นความหมายข้างเคียง ผู้ใช้มักย้ายความหมายของคำไปตามเหตุการณ์ หรือการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม หรือเป็นเพราะเข้าใจผิดไปจากความหมายเดิม เช่นคำว่า “ปาว” ความหมายเดิมหรือความหมายกลางหมายถึง “ชายหนุ่ม” แต่ปัจจุบันหมายความว่า “ข้าทาส” เป็นต้น

ปราณี กุลละวณิช (2548, น. 430-431) แบ่งลักษณะการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ความหมายกว้างขึ้น (Widening) คือ การเปลี่ยนแปลงความหมายที่ทำให้คำมีความหมายกว้างออกไปจากเดิม เช่นคำว่า “ยัง” สมัยก่อนแปลว่า “มีชีวิต” แต่ปัจจุบันคำว่า “ยัง” เมื่อใช้เดี่ยวๆ มีความหมายว่า “คงอยู่” เช่น ยังมีดี ยังเด็ก ยังร้อน เป็นต้น

2. ความหมายแคบลง (Narrowing) คือ การเปลี่ยนแปลงความหมายที่ทำให้คำมีความหมายลดขอบเขตลง เช่นคำว่า “บ้าน” สมัยก่อนหมายถึง “หมู่บ้าน” แต่ปัจจุบันคำว่า “บ้าน” หมายถึง สถานที่อยู่อาศัยของครอบครัวๆ เดียวเท่านั้น

3. ความหมายส่อไปในทางดีขึ้น (Amelioration) คือ การเปลี่ยนแปลงความหมายซึ่งความหมายเดิมของคำมีความหมายธรรมดาหรือส่อไปในทางลบ แต่ต่อมาความหมายกลับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เช่นคำว่า “เหี้ย” สมัยก่อนมีความหมายธรรมดาว่า “ที่อยู่อาศัย” แต่ปัจจุบันคำว่า “เหี้ย” หมายถึง ถิ่นกำเนิด และมีความหมายแฝงของคำนี้ว่าให้ความอบอุ่นด้วย เช่น คีนสุเหี้ย เป็นต้น

4. ความหมายส่อไปในทางลบ (Pejoration) คือ การเปลี่ยนแปลงความหมายซึ่งความหมายเดิมของคำมีความหมายธรรมดาหรือดี แต่ต่อมากลับเปลี่ยนไปมีความหมายในทางลบ เช่นคำว่า “มัก” สมัยก่อนมีความหมายว่า “ชอบ” แต่ปัจจุบันคำว่า “มัก” มีความหมายไปในทางลบหมายถึง “โลภ” เช่น เขามักมาก เป็นต้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำสแลง ภาษาในวงการบิน การเล่นเกม ภาษา และการศึกษาเรื่องความหมายทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะของคำสแลง จุดประสงค์ของการใช้คำสแลง และความหมายของคำสแลงในนิตยสารบันเทิง ซึ่งผู้วิจัยจะได้เสนอผลการศึกษาไว้ในบทที่ 3 บทที่ 4 และบทที่ 5 ต่อไป